

ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ

ενημερωτικό δελτίο της ελληνικής κοινότητας παρισιού και περιχώρων
bulletin d'information de la Communauté Hellénique de Paris et des environs

Σεπτέμβρης-Οκτώβρης-Νοέμβρης-Δεκέμβρης 2015 – n° 52 – septembre-octobre-novembre-décembre 2015

ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΣ/ NOS NOUVELLES

Καλή επιστροφή στο Παρίσι και στα θρανία, Μέχρι το τέλος Ιουνίου η Ελληνική Κοινότητα δραστηριοποιήθηκε σε όλους τους τομείς, όπως φαίνεται από το σύνολο των εκδηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν. Η σχολική χρονιά πήγε πολύ καλά και τα αποτελέσματα του Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας με επιτυχίες 93% ήρθαν να επιβεβαιώσουν την καλή λειτουργία των σχολείων μας. Καθώς οι εκπαιδευτικοί μας είχαν όλοι κάνει τις αιτήσεις για παράταση των αποσπάσεων τους, ήμασταν όλοι ήσυχoi και αισιόδοξοι για την επόμενη χρονιά. Το καλοκαίρι όμως, μας επιφύλασσε δραματικές εξελίξεις, τόσο στη πολιτική κατάσταση της Ελλάδας, όσο και στην Ελληνική Κοινότητα. Στην Ελλάδα ζήσαμε τον Περιορισμό των Κεφαλαίων που είναι ακόμη σε ισχύ, το δημοψήφισμα, την υπογραφή μνημονίου και, πρόσφατα, τις κοινοβουλευτικές εκλογές.

Για την Κοινότητα και τα σχολεία μας ο μήνας όλων των συγκινήσεων! Στις αρχές Αυγούστου, οι αποσπάσεις των εκπαιδευτικών δεν εγκρίθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας και τους ζητήθηκε να παρουσιαστούν τον Σεπτέμβρη στις οργανικές θέσεις τους στην Ελλάδα. Μπορείτε να φαντασθείτε την αγωνία μας για την λειτουργία των σχολείων μας, αλλά και για τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, που δεν είχαν καιρό να τακτοποιήσουν τις υποχρεώσεις τους για να επιστρέψουν στην Ελλάδα. Δίχως περιστροφές, έγραψα στο Υπουργείο ζητώντας την επαναφορά των εκπαιδευτικών μας που διδάσκουν με τον βασικό μισθό, υπερβαίνοντας συχνά το ωράριο τους, για το καλό των παιδιών μας. Με καθημερινά τηλεφωνήματα και επιστολές στους Υπουργούς και το Γ. Γραμματέα του Υπουργείου, σε συνεργασία με τους Συλλόγους Γονέων, κατορθώσαμε να κινήσουμε το ενδιαφέρον του Ελληνικού Τύπου. Από την πλευρά τους, οι εκπαιδευτικοί προσέφυγαν στη δικαιοσύνη, η οποία και θεώρησε παράνομη την ανάκληση των αποσπάσεων εκείνων που είναι παντρεμένοι στο εξωτερικό, βρίσκονται εκτός Ελλάδας πάνω από 5 χρόνια και διδάσκουν με τον βασικό τους μισθό.

Δεν έφτανε όμως μόνο αυτό! Στο Δ.Σ. του Ιουνίου η Κοινότητα είχε αποφασίσει να προβεί σε έργα στο Ελληνικό Σπίτι για τη κατασκευή μιας κουζίνας σε παλιό αποθηκευτικό χώρο. Στις αρχές Αυγούστου, ο Πρόξενος κύριος Κασελάκης διαπίστωσε σοβαρή διαρροή νερού μέσα στο οικημα, που προήλθε από ένα ελαττωματικό θερμοσίφωνο. Ειδοποιήθηκε και έκανα τις απαραίτητες διαδικασίες με την ασφάλεια. Η αποκατάσταση των ζημιών που έχουν προκληθεί θα αρχίσει μόλις υποχωρήσει η υγρασία. Θα ξαναβαφούν οι περισσότεροι χώροι και θα ανακαινισθεί η αίθουσα εκδηλώσεων, η οποία θα λειτουργήσει μάλιστα με το καινούριο μηχάνημα προβολής που αγόρασε η Κοινότητα.

Παρόλες όμως τις δυσκολίες που περάσαμε, αρχίζουμε την καινούργια αυτή περίοδο με κουράγιο και αισιοδοξία πάντα στο πλευρό και στη διάθεση των Ελλήνων του Παρισιού. Οι εκλογές της 20^{ης} Σεπτεμβρίου ανανέωσαν την εντολή του Αλέξη Τσίπρα. Ευχόμαστε αυτό να είναι μια νέα αρχή για τις μεταρρυθμίσεις που θα δώσουν νέα πνοή στην Ελληνική κοινωνία. Τα σχολεία μας άνοιξαν στην καθορισμένη ημερομηνία με ελάχιστους εκπαιδευτικούς στην αρχή και με αρκετούς στη συνέχεια. Τα τμήματα ενηλίκων επίσης ξεκινούν. Εκφράζουμε την λύπη μας βέβαια για την απουσία ορισμένων εκπαιδευτικών που το αίτημά τους δεν δικαιώθηκε. Οσον αφορά τις προσεχείς εκδηλώσεις μας, αυτές θα πραγματοποιηθούν σε άλλους χώρους για τους οποίους θα σας ενημερώσουμε. Στις επόμενες σελίδες θα διαβάσετε το πρόγραμμα της Κοινότητας για το επόμενο τρίμηνο. Ζητώ την υποστήριξή σας και την έμπρακτη συμβολή σας στο έργο μας.

Σέτα Θεοδωρίδου

Bonne rentrée à tous,

Pendant le 1er semestre de l'année, la Communauté a développé des activités dans tous les domaines, comme le montrent toutes les manifestations organisées. L'année scolaire s'est bien déroulée et les résultats du certificat de connaissance du grec moderne (93% de réussite) viennent confirmer le bon fonctionnement de nos écoles. Les professeurs ayant fait leurs demandes de prolongation des affectations, nous étions tous optimistes pour la rentrée de septembre. Mais, pendant l'été, nous avons été confrontés à des situations dramatiques, tant en Grèce qu'à la Communauté Hellénique. En Grèce, nous avons connu la fermeture des banques et le contrôle des capitaux qui est toujours en vigueur, le référendum, la signature d'un nouveau mémorandum, et très récemment des élections parlementaires.

Pour la Communauté et pour nos écoles, le mois d'août fut le mois de toutes les émotions ! Fin juillet nous apprenions que les affectations des enseignants avaient été refusées par le ministère de l'Éducation grec et ceux-ci devaient se présenter à leurs postes initiaux le 1er septembre. Vous pouvez imaginer notre inquiétude pour le fonctionnement de nos écoles, mais aussi pour les enseignants eux-mêmes, qui n'avaient pas le temps de régler leurs obligations avant de revenir en Grèce. Sans perdre de temps, j'ai écrit au Ministère pour réclamer les affectations de nos professeurs qui enseignent avec seulement un salaire de base, sans aucune prime de déplacement. Avec des appels téléphoniques quotidiens et des lettres aux ministres qui se sont succédé et au Secrétaire Général du Ministère, secondée en cela par les associations de parents d'élèves, nous avons réussi à susciter l'intérêt de la presse grecque et avons obtenu gain de cause. Les enseignants, de leur côté, ont eu recours à un avocat pour défendre leurs revendications. Mais les émotions de l'été ne s'arrêtaient pas là !

Nous avons décidé d'effectuer certains aménagements à l'étage que nous occupons dans la Maison de la Grèce. Les travaux finis, tout le monde est parti en vacances. Pendant notre absence, nous avons été victimes d'un dégât des eaux provoqué par un chauffe-eau défectueux. Le Consul, M. Kasselakis, s'est retrouvé seul à affronter les dégâts, et s'est occupé des formalités. Une fois que j'ai été avertie, nous avons procédé aux déclarations nécessaires et nous attendons actuellement les résultats des expertises des compagnies d'assurances et la remise en état des locaux. Cela prendra un certain temps. Nous ne pourrions, évidemment, utiliser le salon de la Maison de la Grèce qu'à la terminaison des travaux. Vous aurez à ce moment l'occasion de découvrir le nouvel équipement de projection que nous avons acheté.

Les élections qui ont eu lieu le 20 Septembre, en Grèce, ont renouvelé le mandat d'Alexis Tsipras. Souhaitons que cela marque un nouveau départ pour l'application des réformes nécessaires et pour une mise en pratique de changements profonds que la société grecque doit faire pour avancer et s'en sortir.

En dépit des difficultés que nous avons eues, nous affrontons cette rentrée avec optimisme et courage, au service des Grecs de Paris.

La rentrée scolaire des écoles grecques a eu lieu aux dates prévues avec un nombre restreint d'enseignants. Les nouvelles affectations comblent l'absence de certains de nos enseignants qui n'ont pas vu leur demande d'affectation aboutir, situation que nous regrettons. Les cours pour adultes commencent aussi. Vous découvrirez le programme de nos prochaines manifestations à la fin du « deltio ».

Vous serez informés également des lieux où se dérouleront nos manifestations. Je demande votre participation massive et fais appel à votre soutien et à votre générosité.

Seta Théodoridis

12 /21 Μαΐου και 4 Ιουνίου 2015 : Χρήστος Παπάζογλου:

Τρία μαθήματα για την ποίηση

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον ένα πυκνό ελληνογαλλικό κοινό παρακολούθησε και φέτος τις διαλέξεις του Χρήστου Παπάζογλου : Δύο μαθήματα για την ελληνική ποίηση : Ανάλυση του *Επί ασपालάθων* του Γιώργου Σεφέρη που υπερβαίνει τη συγκυριακή ανάγνωση του ποιήματος τοποθετώντας το στα χρόνια της δικτατορίας (η τιμωρία των τυράννων) και η οποία αναδεικνύει το θέμα του δικαίου και της αθανασίας της ψυχής που απασχολεί τον μεγάλο ποιητή στο τελευταίο αυτό έργο της ζωής του, και ανάλυση του ποιήματος *Νέοι της Σιδώνος (400 μ.Χ.)* του Κ.Π. Καβάφη. Με αφορμή ένα επιγράμμα για τον Αισχύλο που εξάγει την "ένδοξη ανδρεία του" και όχι την ποίησή του, ο Καβάφης, ποιητής-αφηγητής, ανακινεί την ίδια ιστορική αντιστοιχηση, το ίδιο πρόβλημα που τίθεται σε κάθε εποχή: τι έχει προτεραιότητα στη ζωή; η ενασχόληση με τα κοινά ή με την τέχνη; Με άλλα λόγια, υπηρετώ τον ηγεμόνα και τα κοινά ή αφιερώνομαι στην οικογένειά μου, τη δουλειά και την τέχνη μου; Στο τρίτο μάθημα : *Οί Έλληνες στις νεο-ελληνικές λαϊκές παραδόσεις*, ο ομιλητής ανέλυσε τη χρήση των όρων *ρωμαιοί, ρωμικός και γραικοί* που χρησιμοποιούνται για να προσδιορίσουν τους νεο-έλληνες μέχρι τον 19ο αιώνα, καθώς και τη χρήση των όρων *ελληνικός και Ελλάς* (ως πολιτική οντότητα). Μέσα από μια πληθώρα λαϊκών διηγήσεων, θρύλων και παροιμιών ανέλυσε τη πρόσληψη της αρχαιότητας από την νεοελληνική λαϊκή παράδοση και ανέδειξε τη γνώση που είχαν οι νεώτεροι Έλληνες για την αρχαία Ελλάδα.

N.Π /M.R.

Dimanche 24 mai 2015 : Excursion en Baie de Somme et au Touquet

La Communauté Hellénique de Paris, a organisé une excursion en Baie de Somme et au Marquenterre, lieu privilégié pour observer la nature, les espèces animales et végétales du plus grand estuaire (le fleuve la Somme rejoint la Manche) du Nord de la France. Après la visite du parc, nous avons visité rapidement le Touquet. Cinquante personnes ont participé à cette excursion.

Κυριακή 24 Μαΐου 2015 : Εκδρομή στο Baie de Somme και στο Touquet.

Η Ελληνική Κοινότητα του Παρισιού οργάνωσε μια ημερήσια εκδρομή στην Baie de Somme και στο Marquenterre, βιότοπο ιδανικό για την παρατήρηση της χλωρίδας και πανίδας στις εκβολές του ποταμού la Somme. Μετά το πάρκο, επισκεφτήκαμε την πόλη του Touquet. Στην εκδρομή συμμετείχαν πενήντα άτομα.

Πέμπτη 28 Μαΐου 2015 : Παρουσίαση του βιβλίου του Ν. Κουνινιώτη, *Επτά μήνες για το πραξικόπημα και την εισβολή*

Την παρουσίαση του βιβλίου του επίτιμου Πρέσβη Νικολάου Κουνινιώτη, οργάνωσαν η Ελληνική Κοινότητα Παρισιού και η Κυπριακή Κοινότητα Γαλλίας. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους οι πρέσβεις της Ελλάδος και Κύπρου Μαρία Θεοφίλη και Μάριος Λυσσιώτης, οι Πρόξενοι της Ελλάδας και της Κύπρου Ιάσων Κασελάκης και Δώρος Δανέζης και πλήθος κόσμου. Το κύριο θέμα του βιβλίου είναι, σύμφωνα με το συγγραφέα, «η πολιτική που η Δικτατορία ανεπίσημα επέλεξε να εφαρμόσει απέναντι στη Λευκωσία και στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, ως το προδοτικό πραξικόπημα που κατέληξε στην εισβολή».

Marie Roblin

3 et 6 juin 2015 : Visite au Musée du Louvre des élèves des écoles R. Queneau et Lycée Arago

La Communauté Hellénique a organisé une visite des élèves accompagnés de leurs professeurs à l'exposition « *La Victoire de Samothrace, Redécouvrir un chef-d'œuvre* », exposition présentée à l'occasion de la fin des travaux de restauration de la *Victoire de Samothrace* ; l'exposition retraçait l'histoire de la statue, offerte aux grands dieux de Samothrace après une victoire navale, en commençant par un retour sur son lieu d'origine, *le sanctuaire des Grands Dieux* de Samothrace. De même, elle présentait l'historique de sa découverte en 1863 par Charles Champoiseau, dans ce même

sanctuaire, son arrivée au Louvre et les quatre phases de sa restauration (1866, 1883, 1934 et 2014). L'excellent guide grec, P. Foutakis a permis aux élèves de découvrir le chef d'œuvre sous un angle nouveau et d'effectuer un parcours ciblé des antiquités grecques du musée.

3 και 6 Ιουνίου 2015 : Επίσκεψη των μαθητών των σχολείων R. Queneau et Lycée Arago στο Λούβρο

Η Ελληνική Κοινότητα οργάνωσε την επίσκεψη των μαθητών και των καθηγητών τους στην έκθεση « *Ανακαλύπτοντας και πάλι την Νίκη της Σαμοθράκης* », έκθεση η οποία διοργανώθηκε επ'ευκαρία του τέλους των εργασιών της συντήρησης του αγάλματος που είχε αφιερωθεί στο *Ιερό των Μεγάλων θεών* της Σαμοθράκης. Η έκθεση παρουσίαζε το ιστορικό της ανεύρεσης του αγάλματος το 1863 από τον Charles Champoiseau, την μεταφορά του στο Λούβρο και τις τέσσερις φάσεις της συντήρησής του (1866, 1883, 1934 et 2014). Ο ξεναγός κ. Π. Φουτάκης εξήγησε στους μαθητές την ιστορία του αγάλματος και τους ξενάγησε στις ελληνικές αρχαιότητες του Μουσείου.

Νίκη Παπαηλιάκη

Mardi 9 juin 2015 : Maison de la Grèce. Projection du documentaire « *La tourmente grecque* » de Philippe Menut, ancien grand reporter à France 2 Paris et France 3 Montpellier et journaliste indépendant.

Kostas Vergopoulos, économiste de renom, a discuté avec le public.

« *La tourmente grecque* » (70') est un film engagé et très documenté, un gros plan à la fois humain et économique sur les causes et les conséquences de la crise grecque. Le spectateur se trouve immergé dans la Grèce dévastée par la crise et déboussolée par le rôle, parfois trouble, de Bruxelles, pendant que le film laisse la parole à des économistes, médecins, ministres, à des chômeurs ou des philosophes qui donnent leur éclairage sur la crise vécue de l'intérieur et témoignent de la résistance et de la solidarité du peuple grec. Par une enquête et une analyse précises sur les mécanismes de l'austérité et de la dette publique, le film ouvre le débat sur l'avenir de l'Europe et d'une zone euro en questionnement et en crise. Cette projection a été l'occasion pour nous d'engager le débat sur la situation que connaissent - non seulement la Grèce - mais aussi d'autres pays d'Europe, du rôle des institutions européennes, comme des issues sociales et politiques face au nouvel ordre néolibéral. Nous avons poursuivi nos échanges - plutôt animés mais toujours très amicaux ! - autour d'un verre. Marie Roblin

Mardi 16 juin 2015 : Conférence de Niki Papaïliaki :

« *La Grèce, terre d'accueil pour les réfugiés arméniens* »

La Communauté hellénique de Paris, association créée par des réfugiés grecs d'Asie Mineure en 1923, a souhaité commémorer le centenaire du génocide arménien de 1915. Les premiers réfugiés arrivent de Cilicie à la fin de 1921 et ils s'installent à Athènes, dans la région de Dourgouti. À partir de septembre 1922, plus de 50 000 Arméniens, originaires pour la plupart des villes ciliciennes qui avaient entre temps trouvé refuge sur les côtes d'Asie Mineure arrivent en Grèce et se répartissent un peu partout dans le pays. Un grand nombre d'entre eux partira vers l'Arménie soviétique en 1931, 1945 et 1947, mais aussi vers la France ou l'Amérique. Les Arméniens, se considérant comme étant de « passage », ont vécu en Grèce sous le statut d'apatride nansenien ; ils acquerront la citoyenneté grecque en 1968. La communauté arménienne grecque compte aujourd'hui environ 10 000 personnes. La présidente de la Communauté Seta Théodoridis a complété la conférence en donnant l'historique de la communauté arménienne de Thessaloniki. Niki Papaïliaki a utilisé

des photos inédites de la collection de la Bibliothèque Nubar (UGAB), procurées par le conservateur de la Bibliothèque Boris Adjemian, que nous remercions chaleureusement. Le consul de Grèce Iason Kasselakis, le maire adjoint du IXe arr. de Paris Alexis Gofciyan, le maire adjoint de Meudon la Forêt Léon Hovnanian, le Président de l'Institut Arménien de France Antoine Bagtkian, ainsi que plus d'une centaine de membres de la Communauté et des arméniens de Paris, descendants des réfugiés en Grèce ont suivi la conférence.

Τρίτη 16 Ιουνίου 2015 : Διάλεξη της Νίκης Παπαηλιάκη « Η Ελλάδα, χώρα υποδοχής για τους Αρμένιους πρόσφυγες »

Η Ελληνική Κοινότητα Παρισιού που ιδρύθηκε το 1923 από Ελληνες πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία, τιμήσε τα 100 χρόνια από την Γενοκτονία των Αρμενίων. Οι πρώτοι πρόσφυγες έφθασαν στην Ελλάδα από την Κιλικία στα τέλη του 1921 και εγκαταστάθηκαν στην Αθήνα στο Δουργούτι. Μετά το Σεπτέμβριο του 1922, περισσότεροι από 50.000 Αρμένιοι, οι περισσότεροι από τις πόλεις της Κιλικίας που είχαν εν τω μεταξύ βρει καταφύγιο στις ακτές της Μικράς Ασίας, φθάνουν στην Ελλάδα και διανέμονται σε όλη τη χώρα. Πολλοί από αυτούς θα μεταναστεύσουν στη Σοβιετική Αρμενία το 1931, το 1945 και το 1947, αλλά και στη Γαλλία και την Αμερική. Οι Αρμένιοι, θεωρώντας τους εαυτούς τους ως «περαστικούς», έζησαν στην Ελλάδα ως απάτριδες και απέκτησαν την ελληνική ιθαγένεια μόνο το 1968. Στην Ελλάδα ζουν σήμερα περίπου 10.000 Αρμένιοι. Η Νίκη Παπαηλιάκη χρησιμοποίησε ανέκδοτες φωτογραφίες από τη συλλογή της Βιβλιοθήκης Nubar (AGBU), που έθεσε στη διάθεση της ο Μπόρις Adjemian, τον οποίο ευχαριστούμε θερμά. Η Σέτα Θεοδωρίδη συμπλήρωσε τη διάλεξη, με μια περιεκτική αναδρομή στην ιστορία της αρμενικής κοινότητας της Θεσσαλονίκης. Ο πρόξενος Ι Κασελάκης, ο αντιδήμαρχος του 9ου διαμ. Παρισιού, Alexis Gofciyan, ο αντιδήμαρχος του Meudon-La Forêt Léon Hovnanian, ο Πρόεδρος του Αρμενικού Ινστιτούτου της Γαλλίας Antoine Bagtkian και περισσότερα από εκατό μέλη της Κοινότητας και Αρμένιοι του Παρισιού, απόγονοι των προσφύγων στην Ελλάδα, παρακολούθησαν τη διάλεξη.

Niki Papaïliaki

CHRONIQUES/ΧΡΟΝΙΚΑ

Τετάρτη 10 Ιουνίου R. Queneau /Σάββατο 13 Ιουνίου Lycée Arago : Το τέλος της Σχολικής Χρονιάς

Τό τέλος της χρονιάς των ελληνικών σχολείων γιορτάστηκε με ιδιαίτερη φροντίδα από τους καθηγητές, τους Συλλόγους Γονέων και την Ελληνική Κοινότητα. Περίφανοι, οι γονείς παρακολούθησαν την πρόοδο στην ελληνική γλώσσα των παιδιών τους, τα οποία

απήγγειλαν ποιήματα, τραγούδησαν και χόρεψαν ελληνικούς χορούς. Ιδιαίτερα συγκινητικές οι θεατρικές παράστασεις του μονόπρακτου του Μ. Μπρεχτ, *Η Εβραία*, που ετοίμασε ο Μπάμπης Ποθουλάκης με τους μαθητές του και του *Παραμυθιού δίχως όνομα* του Ιάκωβου Καμπανέλη, που ετοίμασε η Μαρία Πουρνάρα με τους μαθητές της.

Οι Σύλλογοι Γονέων προσέφεραν ένα πλούσιο κολατσιό σε μικρούς και μεγάλους.

4 Ιουνίου 2015 : Ο Νίκος Γουλανδρής έφυγε

Στις 4 Ιουνίου 2015, λίγο πριν από τό μεσημέρι, πέθανε στο Παρίσι, στα 66 του χρόνια, ο Νίκος Γουλανδρής, ένας από τους

πολύ λίγους, ο μοναδικός ίσως Έλληνας τών καιρών μας, πού μπόρεσε και αντιστάθηκε σ'όλους τους συμβιβασμούς: τών σταυδών, τής χρηματικά άμοιβόμενης δουλειάς, τής σταδιοδρομίας, τών κοινωνικών σχέσεων, άκόμη και μιάς στοιχειώδους ιατρικής φροντίδας. Ο Νίκος Γουλανδρής πέθανε όλόισιος, άσυμβίβαστος, άνένδοτος, άκέραιος, γενναίος. Είναι νά άπορεί κανείς πώς, ζώντας έτσι, μπόρεσε κι άντεξε 66 χρόνια σ'αυτούς τούς συγχυσμένους καιρούς τού χρήματος και τής πλεονεξίας. Τό κατάφερε ίσως γιατί έζησε όλα του τά χρόνια δίπλα στην Άλεξάνδρα Πουρνάρα. Για τήν Άλεξάνδρα τó κενό πού τής άφηνει ó θάνατός του είναι άπόλυτο. Η άπώλεια όριστική: και ó άνθρωπος και ó τρόπος τής κοινής ζωής. Ξέρεi όμως, βέβαια, πώς ó καθένας, όπως ó Νίκος, όπως κι αυτή, ζει τή ζωή πού τού ταιριάζει, πού σημαίνει πώς όλα είναι δικαιωμένα και ó άντρας πού άγάπησε και ή ζωή της κοντά του. Για όσους δέν έτυχε νά τόν γνωρίσουν, ή όσους τόν γνώρισαν, αλλά ή δέν μπόρεσαν νά εκτιμήσουν τίς άρετές του ή δέν άντεξαν τήν άνένδοτη στάση του, ó Νίκος Γουλανδρής μένει ó δεινός γνώστης τών Mac, ó πρωτοπόρος τού ελληνικού ψηφιακού χώρου και ιδιαίτερα τής ελληνικής ηλεκτρονικής βιβλιογραφίας. Ο δημιουργός τής γραμματοσειράς «Ισμήνη» (ή πρώτη ίσως ελληνική πολυτονική γραμματοσειρά) και, σέ συνεργασία μέ τόν φυσικό Βασίλη Γραμματικό, τής γραμματοσειράς «Υπατία». Και βέβαια, και κυρίως, είναι ó κατ'έξοχήν μελετητής τού βίου και τού έργου τού Δημήτρη Χατζή, ó μέχρι αυταπαρνήσεως και αυτοθυσίας άκαταπόνητος έρευνητής δημόσιων και ιδιωτικών άρχείων, βιβλιοθηκών και ιστοσελίδων, ó κυνηγός κάθε στοιχείου πού θά μπορούσε νά έχει άμεση ή έμμεση σχέση μέ τόν Δημήτρη Χατζή. Τό άποτέλεσμα: έργα ύποδομής και άναφοράς : Αναλυτική έργογραφία και βιβλιογραφία Δημήτρη Χατζή, έκδοση άδημοσίευτων και άγνωστων κειμένων, εκτενείς συμπρακτικοί πίνακες τού λογοτεχνικού τού έργου, άγνωστες ψηφιστές τής προσωπικής, κομματικής, έπιστημονικής και κοινωνικής ζωής του. Όλα σέ έντυπες και ψηφιακές εκδόσεις (σέ «σιντιδάκια» κατά τήν όρολογία τού δημιουργού τους): έργα άπαραίτητα για όποιαδήποτε μελέτη τού λογοτεχνικού και μορφωτικού έργου και τής πολιτικής δράσης τού Δημήτρη Χατζή. Και συγχρόνως, έμμέσως, άκρως διαφωτιστικά για πολλές πτυχές τής νεοελληνικής γραμματικής και τής πρόσφατης ιστορίας μας: κρίσεις για παλαιότερους και συγχρόνους του συγγραφείς, οι σχέσεις του μέ τούς συντρόφους του αλλά και μέ τόν κομματικό μηχανισμό τού ΚΚΕ, μέ τούς συνεργάτες και φίλους του, τούς άλληλογράφους του και, γενικότερα, άγνωστα στοιχεία για τίς συνθήκες διαβίωσης τών πολιτικών προσφύγων στίς Ανατολικές χώρες. Τά φιλολογικά έργα τού Νίκου Γουλανδρή είναι, βέβαια, γνωστά στους φιλόλογους και ειδικότερα στους νεοελληνιστές. Για όσους τύχει νά θελήσουν νά μάθουν τή δουλειά του, ή νά μελετήσουν συστηματικότερα τά άριστουργηματικά διηγήματα τού Δημήτρη Χατζή, άξίζει νά άναφερθούν εδω δύο-τρία από τά βασικά βιβλία τού Νίκου Γουλανδρή : *Δημήτρης Χατζής. Βιβλιογραφικό μελέτημα (1930-1989)*. Συμπληρώματα I και II (1936-1993). Εύρετήρια, Γνώση, 2, 1997. *Μικρό Νεοελληνικό Όργανο*. Έκλογή κειμένων (1937-1975) τού Δημήτρη Χατζή για τόν Νέο Έλληνισμό, Έπιλογή κειμένων, σημειώσεις, μεταγραφή Νίκου Γουλανδρή, Έξάντας, 1995. *491 Δελτία (1930-1975) για τόν Δημήτρη Χατζή*. Από τά Άρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας, τής Έθνικής Βιβλιοθήκης Széchenyi τής Ούγγαρίας, δημόσιες και ιδιωτικές πηγές, Άθήνα, Μαύρη λίστα, 2001. Μιά τρίτη διάσταση τής φιλολογικής ευσυνειδησίας τού Νίκου Γουλανδρή προσφέρουν οι έξαιρετικές τεκμηριωμένες κριτικές άξιολογήσεις (δημοσιευμένες κυρίως στή Νέα Έστια) μεταφράσεων στα ελληνικά όρισμένων βασικών γιά τήν ευρωπαϊκή παιδεία γαλλόγλωσσων βιβλίων. Τέλος, πρέπει νά μνημονευθεί εδω μιά σχεδόν άγνωστη για τούς περισσότερους πλευρά τής φιλέρευνης άεκινήσιας, σωματικής και πνευματικής, τού Νίκου Γουλανδρή: Ένα corpus 160 000 και πλέον φωτογραφιών μέ σκηνές τού δρόμου, μέ «Flâneries» όπως τίς έλεγε, από τό Παρίσι, τήν Άθήνα, τή Βουδαπέστη, ζωντανά άποτυπώματα μιάς εποχής και μιάς κοινωνίας, πού περιμένουν τήν άξιοποίησή τους. Ο Νίκος Γουλανδρής κηδεύτηκε στό κρεματόριο τού Père Lachaise στίς 9 Ιουνίου 2015 μέ τούς ήχους τού requiem τού Μότσαρτ.

Χρήστος Παπάζογλου

GRAND BAL DE NUIT

SAMEDI 21 NOVEMBRE 2015

Salons du Relais de la Gare de l'Est

4, rue du 8 Mai 1945 - Cour d'Honneur de la Gare de l'Est

ORCHESTRE

TOMBOLA

Participation aux frais 60€

Réservations au : 01 47 04 67 89

~

COMMÉMORATION DU 28 OCTOBRE 1940

La Communauté Hellénique de Paris et des environs

et

la Communauté Chypriote de France

ont le plaisir de vous inviter à la commémoration du 28 octobre 1940

qui aura lieu le

dimanche 8 novembre 2015 à 15h30

à la Salle des Fêtes de la Mairie du 5e arrondissement

21, Place du Panthéon, 75005 Paris

Des prix seront décernés aux élèves ayant participé à l'examen de Connaissance de la langue grecque

Participation des élèves avec des danses et de la Chorale hellénique « EUTERPE »

Cocktail

~

REGLEZ VOTRE COTISATION ANNUELLE

16€/PERSONNE, 24€/COUPLI

Nom, Prénom :

Adresse :

Email :

Téléphone :

La Communauté Hellénique a besoin de vos cotisations et de vos dons pour toutes ses activités

To deltio

Bulletin d'information de la Communauté Hellénique de Paris et des environs

N° 52 septembre-octobre-novembre-décembre 2015

Directrice de la publication : Seta Théodoridis

Ont collaboré à ce numéro : Marie Roblin et Niki Papaïliaki

9, rue Mesnil, 75116 Paris – Tel : 01 47 04 67 89

Abonnement annuel : 16€

www.communaute-hellenique.org

e-mail : list.chpe@gmail.com

Permanences : mardi de 13h à 16h, jeudi de 17h à 19h

~

1923-2015

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 92 ΧΡΟΝΙΑ